

CSYSTEMS™

PROGRAMSKI PAKET ZA KNJIGOVODSTVO

COBA Systems

**ZARADA ZA MANJE SATI
OD
MESEČNOG FONDA SATI**

**IZVOD IZ:
OBRAČUN AKONTACIJE ZARADE**

4. OBRAČUN ZARADE U SLUČAJEVIMA KADA ZAPOSLENI RADI ILI SA JEDNAKIM ILI SA MANJIM ILI SA VEĆIM (PREKOVREMENI RAD) BROJEM PLAĆENIH SATI U ODNOSU NA FOND RADNIH SATI U OBRAČUNSKOM MESECU

TERMINI:

MESEČNI FOND SATI (MFS) - je najveći mogući broj sati rada ili odsustva sa rada u obračunskom mesecu. To je broj kalendarskih dana u mesecu umanjen za subote i nedelje i pomnožen sa 8 sati

OBRAČUNSKI SATI (OBS) - je broj sati rada (tu ulaze i sati prekovremenog rada) plus broj sati odsustva sa rada koji se plaćaju zaposlenom u obračunskom mesecu. Dobija se iz evidencije sati rada i odsustva sa rada za svakog zaposlenog a za obračunski mesec.

PREKOVREMENI SATI (PRS) - Zaposleni može imati u obračunu zarade OBRAČUNSKO SATE veće od MESEČNOG FONDA SATI i ta razlika $OBS - MFS = PRS$ predstavlja sate za prekovremeni rad odnosno PREKOVREMENE SATE.

PROPISANO UMANJENJE PORESKE OSNOVICE (PU) - Propisani fiksni iznos za koji se umanjuje poreska osnovica za slučaj kada je $OBS = MFS$ odnosno kada se isplaćuje pun broj sati ili MESEČNI FOND SATI

IZRAČUNATO UMANJENJE PORESKE OSNOVICE (IU) - Izračunati iznos za koji se umanjuje poreska osnovica za slučaj kada je $OBS > MFS$ ili $OBS < MFS$ Izračunava se proporcionalno samo za plaćeni broj sati koji je umanjen za prekovremene sate: $PU : MFS \times (OBS - PRS) = IU$

PREKOVREMENI SATI (PRS)

U programu se PREKOVREMENI SATI mogu upisati samo na dva mesta:

U spisku sati kao sati pod rednim brojem: **3. Prekovremeni rad**

U spisku sati kao sati pod rednim brojem: **16. Ostali sati zarade ili naknade**

Sati pod brojem **16. Ostali sati zarade ili naknade** biće od strane programa tretirani kao **PREKOVREMENI SATI** samo Ako se uključi opcija: **Prekovremeni sati rada kod isplate u dva dela - postoje** (vidi dole sliku: SLIKA PREKOVREMENI SATI)

U suprotnom kada je ova opcija prebačena na: **Prekovremeni sati rada kod isplate u dva dela - ne postoje**, ovi sati se tretiraju kao redovni sati rada ili odsustva sa rada.

PU Propisano Umanjenje poreske osnovice proporcionalno se preračunava na OBRAČUNSKE SATE umanjene za PREKOVREMENE SATE i za dobijeni iznos umanjuje se poreska osnovica.

Zbir svih sati od broja 1 do broja 16, izuzevši sate broj 3 prekovremene sate ili i sate broj 16 ako su tretirani kao prekovremeni sati, mora da bude manji od MESEČNOG FONDA SATI ili jednak MESEČNOM FONDU SATI. Dakle OBS OBRAČUNSKI SATI umanjeni za PRS PREKOVREMENE SATE moraju da budu ili manji ili jednaki MFS MESEČNOM FONDU SATI.

Primer 1: Rad sa punim fondom sati u mesecu

MFS = 160 mesečni fond sati
OBS = 160 obračunski sati
PRS = 0 prekovremeni sati
PU = 11000 propisano umanjenje
IU = $11000 : 160 \times 160 = 11000$ **izračunato umanjenje**

Primer 2: Rad sa punim fondom sati u mesecu i sa prekovremenim radom

MFS = 160 mesečni fond sati
OBS = 176 obračunski sati
PRS = 16 prekovremeni sati
PU = 11000 propisano umanjenje
IU = $11000 : 160 \times (176-16) = 11000$ **izračunato umanjenje**

Primer 3: Rad sa manjim brojem sati od punog fonda sati u mesecu

MFS = 160 mesečni fond sati
OBS = 144 obračunski sati
PRS = 0 prekovremeni sati
PU = 11000 propisano umanjenje
IU = $11000 : 160 \times 144 = 9900$ **izračunato umanjenje**

4.1 OBRAČUN RADA SA MANJIM BROJEM SATI OD PUNOG FONDA SATI U MESECU

Kada zaposleni u obračunu zarade ima OBRAČUNSKE SATE (OBS) manje od MESEČNOG FONDA SATI (MFS) to se dešava samo iz tri razloga:

- (1) OBRAČUN ZARADE ZA UGOVORENI DEO OD UKUPNOG MESEČNOG FONDA SATI**
- (2) OBRAČUN ZARADE ZA RAD IZVRŠEN ZA DEO MESEČNOG FONDA SATI**
- (3) OBRAČUN ZARADE IZ DVA DELA DO PUNOG MESEČNOG FONDA SATI UVEĆANOG ZA PREKOVREMENE SATE**

(1) OBRAČUN ZARADE ZA UGOVORENI DEO OD UKUPNOG MESEČNOG FONDA SATI

manji broj sati je zbog toga što zaposleni radi skraćeno radno vreme po ugovoru $OBS < MFS$ pa mu se na taj broj sati OBS proporcionalno umanjuje poresko oslobođenje a doprinosi se plaćaju na pun iznos bruto zarade ako je ona veća od minimalne osnovice doprinosa, ili na pun iznos minimalne osnovice doprinosa ako je bruto zarada manja od nje.

U ovom slučaju oznaka je O za plaćene sate rada, ili je oznaka B za plaćene sate odsustva sa rada - trudničko odsustvo i bolvanje preko 30 dana

ako je oznaka O

Koristi se Minimalna propisana osnovica doprinosa min.osn.dop.

- ako je bruto zarada veća od min.osn.dop. tada je osnovica doprinosa = bruto zarada

- ako je bruto zarada manja od min.osn.dop. tada je osnovica doprinosa = min.osn.dop.

ako je oznaka B

Osnovica doprinosa = bruto zarada

- samo ako je bruto zarada veća od max.osn.dop. tada je osnovica doprinosa = max.osn.dop.

U ovom slučaju oznaka je O ili je oznaka B, a

IZRAČUNATO UMANJENJE PORESKE OSNOVICE =

PROPISANO UMANJENJE : MESEČNI FOND SATI x OBRAČUNSKI SATI - PREKOVREMENI SATI

$IU = PU : MFS \times (OBS - PRD)$

Jako je važno da OBRAČUNSKI SATI budu umanjeni za PREKOVREMENE SATE ako ih ima, kako bi IZRAČUNATO UMANJENJE PORESKE OSNOVICE bilo jednako ili manje od PROPISANOG UMANJENJA PORESKE OSNOVICE.

Primer 3.1: Rad sa manjim brojem sati od punog fonda sati zbog ugovorenog skraćenog rada:

MFS = 160 mesečni fond sati

OBS = 96 obračunski sati

PRS = 16 prekovremeni sati

PU = 11000 propisano umanjenje

$IU = 11000 : 160 \times (96 - 16) = 5500$ izračunato umanjenje

poreske osnovice

ako je:

BRUTO ZARADA = 50.000
MIN.OSN.DOPRINOSA = 22.000
MAX.OSN.DOPRINOSA = 250.000
IZRAČUNATA OSNOVICA DOPRINOSA = 50.000 (BRUTO ZARADA)

BRUTO ZARADA = 15.000
MIN.OSN.DOPRINOSA = 22.000
MAX.OSN.DOPRINOSA = 250.000
IZRAČUNATA OSNOVICA DOPRINOSA = 22.000 (MIN.OSN.DOPRINOSA)

BRUTO ZARADA = 300.000
MIN.OSN.DOPRINOSA = 22.000
MAX.OSN.DOPRINOSA = 250.000
IZRAČUNATA OSNOVICA DOPRINOSA = 250.000 (MAX.OSN.DOPRINOSA)

(2) OBRAČUN ZARADE SAMO ZA DEO MESEČNOG FONDA SATI

manji broj sati je zbog toga što zaposleni radi skraćeno radno vreme ili manji broj sati od mesečnog fonda sati $OBS < MFS$ ili zbog isplate zarade iz dva dela (akontacija i finalna zarada) ili iz drugih razloga, pa mu se na taj broj sati OBS proporcionalno umanjuje poresko oslobođenje.

na primer mogući slučajevi za ovaj obračun su MFS MESEČNI FOND SATI = 184 sata

- obračunata akontacija (prva isplata) = 92 sata i zatim ponovo obračunata finalna zarada (druga isplata) = 92 sata, ukupno 184 sata

- došao u firmu u pola meseca pa je zbog toga radio ukupno 80 sati, a nije radio ostalih 104 sata, do ukupnog broja od 184 sata

- otišao iz firme u pola meseca pa je zbog toga radio ukupno 80 sati, a nije radio ostalih 104 sata, do ukupnog broja od 184 sata

- radio 21 dan a 2 dana bio na bolovanju pa u istom mesecu ima dve obračunske liste: u jednoj 162 sati rada a u drugoj bolovanje 16 sati, ukupno fond sati u mesecu = 184

Zbir Iznosa proporcionalno umanjenog poreskog oslobođenja IU IZRAČUNATOG UMANJENJA iz prvog dela zarade i IU IZRAČUNATOG UMANJENJA iz drugog dela zarade ne sme biti veći od max.propisanog iznosa poreskog oslobođenja PU PROPISANOG UMANJENJA

Minimalna propisana osnovica doprinosa se ovde proporcionalno umanjuje na broj sati OBS OBRAČUNSKI SATI pa se doprinosi plaćaju na bruto zaradu ako je veća od umanjene min.osn.dop. ili na umanjenu min.osn.dop. ako je bruto manji od ove.

U ovom slučaju oznaka je P,

IZRAČUNATO UMANJENJE =

PROPISANO UMANJENJE : MESEČNI FOND SATI x (OBRAČUNSKI SATI - PREKOVREMENI SATI)

IU = PU : MFS x (OBS - PRS)

Jako je važno da OBS bude umanjeno za PRS kako bi IU prve isplate + IU druge isplate bili jednaki ili manji od PU.

Primer 3.2: Rad sa manjim brojem sati od punog fonda sati zbog isplate u dva dela i ostalog:

MFS = 160 mesečni fond sati
OBS = 96 obračunski sati
PRS = 16 prekovremeni sati
PU = 11000 propisano umanjenje
IU = 11000 : 160 x (96-16) = 5500 izračunato umanjenje

(3) OBRAČUN ZARADE IZ DVA DELA DO PUNOG MESEČNOG FONDA SATI UVEĆANOG ZA PREKOVREMENE SATE

Poseban problem javlja se kod firmi koje isplaćuju zaradu iz dva dela ali zaposleni imaju i prekovremene sate i u prvom delu i u drugom delu zarade (propisana dežurstva ili obaveza da se bude na raspolaganju - što se evidentira i plaća kao prekovremeni ili dodatni radni sati) U ovom slučaju zaposleni ima manji broj sati rada od mogućeg fonda sati u mesecu $OBS < MFS$ zbog isplate zarade iz dva dela (akontacija i finalna zarada), ali pri tome još ima PREKOVREMENE SATE PRS pa mu se na taj manji broj sati OBS-PRS proporcionalno umanjuje poresko oslobođenje.

Ovde se može desiti da i kod akontacije i kod finalne isplate imamo prekovremene sate pa će se desiti u finalu kod zbira prve i druge isplate da OBRAČUNSKI SATI OBS budu veći od MESEČNOG FONDA SATI MFS, čime će i proporcionalno umanjenje poreske osnovice biti veće od dozvoljenog jer će biti sračunato na veći broj sati od MESEČNOG FONDA SATI MFS, a ovo će dati netačnu poresku prijavu.

U ovom slučaju se kod prve isplate stavlja oznaka C

pa ako je broj broja sati rada i odsustva sa rada OBRAČUNSKI SATI OBS veći od MESEČNI FOND SATI : 2 (pola broja fonda sati u mesecu), proporcionalno umanjenje poreske osnovice izračunava se na broj sati = MESEČNI FOND SATI : 2 i na taj broj sati se sračunava proporcionalno umanjenje poreske osnovice.

Za drugu isplatu zarade tada ostaje još pola neiskorišćenog umanjenja poreske osnovice ili manje od pola ako ima manje od pola broja fonda sati u mesecu (problem se pojavio kod akontacija u firmama gde svaki zaposleni ima i prekovremeni rad a ima i dodatno plaćene sate za prekovremeno dežurstvo - kada ne radi ali je na raspolaganju - gde su ovi prekovremeni sati dežurstva plaćeni manje od prekovremenog rada)

U ovom slučaju se i kod druge isplate stavlja oznaka C

pa ako je broj broja sati rada i odsustva sa rada OBRAČUNSKI SATI OBS veći od MESEČNOG FONDA SATI : 2 (pola broja fonda sati u mesecu), proporcionalno umanjenje poreske osnovice izračunava se na broj sati = MESEČNI FOND SATI : 2 i na taj broj sati se sračunava proporcionalno umanjenje poreske osnovice.

Zbir Iznosa proporcionalno umanjenog poreskog oslobođenja IZRAČUNATO UMANJENJE IU iz prve isplate zarade i IZRAČUNATO UMANJENJE IU iz druge isplate zarade ne sme biti veći od max.propisanog iznosa poreskog oslobođenja PROPISANO UMANJENJE PU

U ovom slučaju oznaka je C

Samo ako je oznaka = C i ako je: $OBS > MFS:2$ tada se uzima da je: $OBS = MFS:2$, pa je izračunato umanjnje osnovice poreza: $IU = PU : MFS \times OBS$

U ovom slučaju je nebitno da li je OBS umanjeno za PRS ili nije jer program ovde ne dozvoljava da u prvom obračunu OBS bude veće od MFS:2 i da u drugom obračunu OBS bude veće od MFS:2 pa zbir OBS ova dva obračuna nikada neće biti veći od MFS odnosno zbir IU prve isplate + IU druge isplate neće biti veći od PU, može samo da bude manji zbog greške i na štetu isplatioca zarade.

Minimalna propisana osnovica doprinosa se ovde proporcionalno umanjuje na broj sati OBS pa doprinose plaća na bruto zaradu ako je veća od umanjene min.osn.dop. ili na umanjenu min.osn.dop. ako je bruto manji od ove (kao kod oznake P).

Primer 3.3: Rad sa manjim brojem sati od punog fonda sati zbog isplate u dva jednaka dela:

```
MFS = 160 mesečni fond sati
OBS = 96 obračunski sati
PRS = 16 prekovremeni sati
PU = 11000 propisano umanjnje
ako je  $OBS > 1/2 MFS$  tada je  $OBS = 1/2 MFS$ 
pa je  $OBS = 80$ 
IU =  $11000 : 160 \times OBS = 5500$  izračunato umanjnje
```

ili

```
MFS = 160 mesečni fond sati
OBS = 48 obračunski sati
PRS = 0 prekovremeni sati
PU = 11000 propisano umanjnje
ako je  $OBS \leq 1/2 MFS$  tada se OBS uzima bez izmene
pa je  $OBS = 48$ 
IU =  $11000 : 160 \times OBS = 3300$  izračunato umanjnje
```

VAŽNA NAPOMENA:

Koja je razlika između obračuna iz tačke (2) sa oznakom P i obračuna iz tačke (3) sa oznakom C:

Ako se uključi opcija: **Prekovremeni sati rada kod isplate u dva dela - postoje**, i u kolonu za osnovicu doprinosa [O] se upiše **slovo P**

tada se sati **16. Ostali sati**, tretiraju kao prekovremeni sati, i tada program koristiti metod obračuna iz tačke (2).

U ovom slučaju ostali sati od 1 do 15, izuzev sati 3, moraju zbirno biti jedanki mesečnom fondu radnih sati.

Ako se uključi opcija: **Prekovremeni sati rada kod isplate u dva dela - postoje**, i u kolonu za osnovicu doprinosa [O] se upiše **slovo C**

tada se **16. Ostali sati**, tretiraju kao prekovremeni sati, i tada program koristiti metod obračuna iz tačke (3).

U ovom slučaju ostali sati od 1 do 16 ne moraju zbirno biti jednaki mesečnom fondu radnih sati i mogu biti veći od njega, odnosno bilo koja od tih vrsta sati može sada biti korišćena za prekovremene sate.

Uključivanje ovog načina obračuna vrši se iz programa iz operacija:

SLIKA: PREKOVREMENI SATI



IZ DOKUMENTACIJE PROGRAMA (NEVAŽNO ZA KORISNIKA PROGRAMA - SLUŽI PROGRAMERU ZA ODRŽAVANJE PROGRAMA):

Sati pod brojem **16. Ostali sati zarade ili naknade** biće od strane programa tretirani kao **PREKOVREMENI SATI samo ako u folderu programa postoji fajl: "zatvor"**, u suprotnom se tretiraju kao redovni sati rada ili odsustva sa rada. Fajl "zatvor" se postavlja iz operacije:

Održavanje podataka -> Prekovremeni sati rada kod isplate zarade u dva dela -> Prekovremeni sati rada kod isplate u dva dela - postoje

Ako se sati **16. Ostali sati**, koriste za novu vrstu prekovremenih sati uz fajl **"zatvor"** kao prekidač za to, tada se može koristiti obračun iz tačke 2 i **oznaka P. Ostali sati od 1 do 15 izuzev sati 3, moraju zbirno biti jednaki mesečnom fondu radnih sati.**

Ako se sati **16. Ostali sati**, koriste za novu vrstu prekovremenih sati bez fajla **"zatvor"** kao prekidača za to, tada se može koristiti obračun iz tačke 3 i **oznaka C. Ostali sati od 1 do 15 izuzev sati 3, ne moraju zbirno biti jednaki mesečnom fondu radnih sati i mogu biti veći od njega, odnosno bilo koja od tih vrsta sati može sada biti korišćena za prekovremene sate.**

11.03.2016